

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

26 april 2016

26 avril 2016

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**waarbij wordt gevraagd de efficiëntie op
peil te houden van het wetenschappelijk
onderzoek op federaal niveau**

(ingediend door de heer Olivier Maingain en
mevrouw Véronique Caprasse)

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative à la sauvegarde de l'efficacité
de la recherche scientifique
au niveau fédéral**

(déposée par M. Olivier Maingain et
Mme Véronique Caprasse)

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het fundamenteel onderzoek en het toegepast onderzoek zijn zowel onlosmakelijk verbonden als complementair.

Het onderzoek dat aan universiteiten en in onderzoekscentra wordt gevoerd, geeft geregeld aanleiding tot technologie transfers naar de ondernemingen.

Het fundamenteel onderzoek is dus niet alleen een katalysator voor vooruitgang en welzijn op zich, maar ook een motor voor het stimuleren van het ondernemerschap en de werkgelegenheid. De politieke gezagsdragers hebben te vaak de neiging dat te vergeten en steunen bij voorkeur het toegepast onderzoek en de op korte termijn direct bruikbare resultaten.

Daardoor verliezen ze de “voedingsbodem” uit het oog die onontbeerlijk is voor een wetenschapsbeleid die naam waardig.

Het volstaat evenwel aan de “start-ups” te denken die ontstaan op de universitaire campussen of in samenwerking met de universiteiten, om het enorme belang te beseffen van het fundamenteel onderzoek als ruggegraat van de economische activiteit en van de evolutie van onze samenleving in het algemeen.

Zoals baron François Englert eraan heeft herinnerd ter gelegenheid van het in maart 2015 door de Senaat georganiseerde colloquium over de toekomst van het wetenschappelijk onderzoek¹, is “[n]a vier eeuwen [...] de geschiedenis van de ontwikkeling van de rationele bevattings van de wereld [...] het resultaat van een fundamenteel onderzoek waarvan de conceptuele en praktische verworvenheden de maatschappij totaal hebben veranderd. Dit onderzoek was rechtstreeks of dikwijls onrechtstreeks de oorsprong van bijna alle technische ontwikkelingen die aan de basis liggen van de huidige beschaving.” De eminente fysicus geeft er voorbeelden van, zoals het CERN (de Europese Organisatie voor kernfysisch onderzoek), dat niet op zoek was naar het internet, maar het wel uitgevonden heeft door te zoeken naar de herkomst van de deeltjes die de oorsprong van massa verklaarden; daarvoor had het CERN namelijk communicatiecentra nodig.

¹ De in de toelichting van dit voorstel van resolutie gedane vaststellingen met betrekking tot de sterke en zwakke punten van ons wetenschappelijk onderzoek, zijn afkomstig uit de documenten van dat colloquium met als titel “*Welke toekomst voor het wetenschappelijk onderzoek in België?*”, Belgische Senaat, 3 maart 2015.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La recherche fondamentale et la recherche appliquée sont à la fois indissociables et complémentaires.

La recherche menée dans les universités et les centres de recherche donne régulièrement lieu à des transferts de technologie vers les entreprises.

La recherche fondamentale est donc non seulement un vecteur de progrès et de bien-être en soi, mais elle est aussi un moteur de création d'entreprises et d'emplois. Les responsables politiques ont trop souvent tendance à l'oublier, et à privilégier le soutien à la recherche appliquée et aux résultats directement exploitables à court terme.

Ils oublient, ce faisant, le “continuum” vertueux et indispensable à une politique scientifique digne de ce nom.

Il suffit cependant de voir les “start-up” qui éclosent sur les campus universitaires ou en partenariat avec les universités pour se convaincre de toute l'importance de la recherche fondamentale en arrière plan de l'activité économique et de l'évolution de notre société en général.

Comme l'a rappelé le baron François Englert lors du colloque organisé en mars 2015 par le Sénat sur l'avenir de la recherche scientifique¹, “En quatre siècles, l'histoire du développement et de l'intelligibilité rationnelle du monde (...) est le fruit d'une recherche fondamentale dont les acquis conceptuels et pratiques ont transformé complètement la société. D'une manière directe ou souvent indirecte, cette recherche fut à l'origine de pratiquement tous les développements techniques qui sous-tendent la civilisation contemporaine”. L'éminent physicien en fournit des exemples, dont celui du CERN (Centre européen pour la recherche nucléaire), qui ne cherchait pas l'Internet, mais qui l'a trouvé en cherchant l'origine des particules qui expliquaient l'origine des masses et qui avait besoin, pour ce faire, de lieux de communication.

¹ Les constats repris dans les développements de la présente proposition de résolution, relatifs aux points forts et aux points faibles de notre recherche scientifique, sont extraits des actes de ce colloque intitulé “*Quel avenir pour la recherche scientifique en Belgique?*”, Sénat de Belgique, 3 mars 2015.

Het scheppen van een voor het wetenschappelijk onderzoek gunstig klimaat is dus op elk overheidsniveau een wezenlijke politieke verantwoordelijkheid.

De Europese Unie heeft zich, van haar kant, tot doel gesteld om tegen 2020 3 % van het bbp te besteden aan onderzoek. België maakt deel uit van de Europese Staten die vooruitgang boeken aangezien, in een tiental jaren tijd, de investeringen in onderzoek gestegen zijn van 1,8 % van het bbp in 2005 tot bijna 2,46 % in 2014 (cijfers van Belspo aan EUROSTAT in november 2015).

Het colloquium van maart 2015 heeft de sterke punten van het onderzoek in België naar voren gebracht. De geïnvesteerde bedragen zijn aanzienlijk: 2,6 miljard rechtstreekse kredieten, 700 miljoen fiscale steun aan innovatie, 300 miljoen belastingkredieten. België telt ongeveer 44 000 onderzoekers, gelijk verdeeld over de publieke en de privésector. Onze indicator voor de kwaliteit van de wetenschappelijke productie plaatst ons derde op de Europese ranglijst.

Tot slot maakt België deel uit van de Europese dynamiek. Getuige daarvan is de vruchtbare samenwerking tussen onze universiteiten binnen de kaderprogramma's.

De wetenschappelijke milieus hebben echter ook de vinger gelegd op een paar tere punten in verband met het onderzoek in België: dat onderzoek wordt vooral gefinancierd door de ondernemingen. Het niveau van de overheidsinvestering, namelijk 0,8 % van het bbp, is te laag. Het doel is dat op te trekken tot 1 %.

Bovendien vormt de institutionele complexiteit van ons land op zich een obstakel voor degelijk onderzoek: de experts die in 2011 een externe Europese audit hebben uitgevoerd, hebben een coördinatieprobleem vastgesteld dat ons verzwakt en zelfs onze integratie in de Europese onderzoeks- en innovatieruimte belemmert; een sprekend voorbeeld daarvan is het aantal bevoegde ministers (vijf) voor die aangelegenheid in ons land.

De transfers waartoe ter gelegenheid van de zesde staatshervorming is beslist, maken een reeds zeer moeilijke situatie nog erger en baren ernstige zorgen. De wetenschappelijke milieus, zowel Franstalig als Nederlandstalig, hebben met name hun bezorgdheid uitgedrukt via een petitie die ondertekend werd door 17 000 mensen, voor de grote meerderheid onderzoekers en een duizendtal buitenlandse waarnemers. Tevergeefs.

Nu de ongerijmdheden van de zesde staatshervorming elke dag voelbaar zijn en vele politieke

Créer un contexte favorable à la recherche scientifique est donc une importante responsabilité politique à tous les niveaux de pouvoir.

L'Union européenne, quant à elle, s'est fixée comme objectif de consacrer 3 % du PIB à la recherche à l'horizon 2020. La Belgique figure parmi les États qui progressent au sein de la classe européenne puisque, en une dizaine d'années, l'investissement dans la recherche est passé de 1,8 % du PIB en 2005 à presque 2,46 % en 2014 (sources de Belspo transmises à EUROSTAT en novembre 2015).

Le colloque de mars 2015 a épinglé les points forts de la recherche en Belgique. Les montants investis sont considérables: 2,6 milliards de crédits directs, 700 millions d'aides fiscales à l'innovation, 300 millions de crédits d'impôts. Nous comptons quelque 44 000 chercheurs, dont une moitié dans le secteur public et l'autre dans le secteur privé. Notre indicateur de qualité de production scientifique nous situe au troisième rang européen.

Enfin, la Belgique s'inscrit dans la dynamique européenne, comme en témoigne la fructueuse collaboration de nos universités au sein des programmes-cadres.

Cependant, les milieux scientifiques ont aussi pointé les failles que présente la recherche en Belgique: celle-ci est surtout financée par les entreprises. Le niveau d'investissement public, soit 0,8 % du PIB, est trop faible. L'objectif est de le porter à 1 %.

De plus, la complexité institutionnelle de notre pays constitue en soi un obstacle au bon fonctionnement de la recherche: les experts qui ont procédé à un audit européen externe en 2011 ont constaté un problème de coordination qui nous affaiblit, voire qui entrave notre intégration dans l'espace de recherche et d'innovation européen; un exemple éclairant est le nombre de ministres compétents (cinq) pour cette matière dans notre pays.

Les transferts décidés à l'occasion de la sixième réforme de l'État aggravent une situation déjà fort difficile, et suscitent de vives inquiétudes. Les milieux scientifiques, francophones comme flamands, ont notamment exprimé leurs inquiétudes au travers d'une pétition signée par plus de 17 000 personnes, dont une majorité de chercheurs et un bon millier d'observateurs étrangers, en vain.

À l'heure où la sixième réforme de l'État démontre chaque jour ses incohérences, et où de nombreux

gezagsdragers vragen hebben bij de pertinentie ervan, doen de indieners van dit voorstel van resolutie een oproep: vermijd iedere afzwakking van de instrumenten voor de coördinatie en de financiering van het onderzoek in België.

Het meest spectaculaire voorbeeld van de betreuzenswaardige gevolgen van die zesde staatshervorming is de opheffing van de interuniversitaire attractiepolen (IUAP's), het enige en laatste programma voor fundamenteel onderzoek waarin, verplicht, wetenschapsteams van hoog niveau uit het noorden en het zuiden van het land verenigd waren.

Die onderzoeksnetwerken, bij de beste van ons land en wereldvermaard, zijn overgedragen naar de gemeenschappen. Die beslissing heeft gezorgd voor heel wat opschudding binnen de Belgische en internationale wetenschappelijke gemeenschap.

De passage over wetenschapsbeleid in het federaal regeerakkoord wakkert die bezorgdheid alleen maar aan, zeker als men bedenkt wat de dramatische en onomkeerbare gevolgen zullen zijn van de maatregelen die erin worden aangekondigd.

We herinneren eraan dat het zou gaan om:

1° de oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau, waardoor de vruchtbare dynamiek wordt gefnuikt die al tientallen jaren bestaat in een materie die België overigens een benijdenswaardige positie binnen het Europees Ruimteagentschap (ESA) heeft opgeleverd;

2° het autonoom maken van de wetenschappelijke en culturele instellingen, terwijl die al een tiental jaar focussen op operationele toenadering en thematische wisselwerking ter bevordering van de doeltreffendheid en de efficiëntie;

3° de privatisering, in de vorm van een internationale vzw, van het poolstation Prinses Elisabeth, terwijl dit station de Belgische Staat de mogelijkheid biedt zichzelf weer op de kaart te zetten ten opzichte van de landen die mee aan de basis liggen van het Verdrag inzake Antarctica en de landen die dit Verdrag hebben ondertekend;

4° de opdoeking van Belspo, de federale dienst die dag na dag ijvert voor de samenwerking tussen de Belgische onderzoekers en die onderzoeksprojecten financiert met hoofdzakelijk een internationale dimensie.

mandataires politiques s'interrogent sur son bien-fondé, les auteurs de la présente proposition de résolution lancent un appel: il faut s'abstenir de tout affaiblissement des outils fédéraux de coordination et de financement de la recherche en Belgique.

L'exemple le plus spectaculaire des conséquences regrettables de cette sixième réforme de l'État est la suppression des Pôles d'attraction interuniversitaires (PAI), le seul et dernier programme de recherche fondamentale unissant, obligatoirement, des équipes de scientifiques de haut niveau du Nord et du Sud du pays.

Ces réseaux de recherche, parmi les plus performants qui existent dans notre pays et qui sont de réputation mondiale, sont transférés aux Communautés. Cette décision a suscité un vif émoi dans la communauté scientifique belge et internationale.

À la lecture de l'accord du gouvernement fédéral en matière de politique scientifique, on ne peut que confirmer ces craintes en mesurant les conséquences, dramatiques et irréversibles, des mesures qui y sont évoquées.

Rappelons qu'il s'agirait:

1° de créer une Agence spatiale "interfédérale" qui briserait la dynamique porteuse qui existe depuis des décennies dans ce domaine où la Belgique dispose d'une position enviée au sein de l'Agence spatiale européenne (ESA);

2° de rendre les institutions scientifiques et culturelles autonomes, alors qu'elles œuvrent depuis une dizaine d'années à des rapprochements opérationnels et à des synergies thématiques porteuses d'efficacité et d'efficience;

3° de privatiser, sous forme d'ASBL internationale, la Station polaire Princesse Élisabeth qui permet pourtant à l'État belge de reprendre sa place parmi les pays fondateurs et signataires du Traité Antarctique;

4° de supprimer les services de Belspo, l'administration fédérale qui œuvre au quotidien à ces rapprochements entre les chercheurs de notre pays et finance des actions de recherche, principalement orientées vers la dimension internationale.

De federale regering kiest dus blijkbaar voor een richting die haaks staat op de aanbevelingen van de internationale experts die ons systeem van innovatie hebben bestudeerd.

De ondertekenaars van dit voorstel van resolutie herinneren dan ook aan de voornaamste uitdagingen die zij met hun initiatief willen aangaan, en ze richten de volgende verzoeken aan de regering:

1. Een uitstel van de hervormingen

Het lijkt geen twijfel dat België een complex land is en dat de bevoegdheidsverdeling inzake wetenschappelijk onderzoek het voorwerp zou moeten uitmaken van een externe evaluatie, om de doeltreffendheid ervan na te gaan, met het oog op de bloei en ontwikkeling van niet alleen de gewesten en de gemeenschappen maar ook het land in zijn geheel.

Volgens de indieners zou het nuttig zijn het Belgisch innovatiesysteem te herevalueren en de resultaten van die objectieve en internationale studie te vergelijken met bepaalde voorstellen in het regeerakkoord.

Het spreekt immers voor zich dat geen overhaaste beslissingen mogen worden genomen in beleidsdomeinen waar de toekomstige generaties zo sterk bij betrokken zijn.

2. Het zou wenselijk zijn dat op federaal niveau een coördinatie- en financieringsinstrument voor het fundamenteel onderzoek blijft bestaan. Dit is onontbeerlijk met het oog op de noodzakelijke inpassing van de Belgische wetenschappelijke gemeenschap in de internationale en meer bepaald Europese netwerken.

Er zij aan herinnerd dat de internationale audit van 2011 in dit verband aanbeval om de IUAP's te behouden.

3. De oprichting van het Interfederaal Ruimtevaartbureau moet uitgaan van objectieve gronden

De aangekondigde oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau past ook in de logica van de afschaffing van de federale instrumenten inzake wetenschappelijk onderzoek. Hierbij is weliswaar nog geen sprake van een effectieve overheveling van bevoegdheden – de gewesten worden alleen maar betrokken bij het beheer van dat bureau, dat nu al “interfederaal” wordt genoemd. Waarom is dit echter nodig?

Tot dusver werd het ruimteonderzoek uitsluitend door de federale overheid beheerd, tot tevredenheid van

En clair, il semble que le gouvernement fédéral suit une direction exactement opposée à celle qui est recommandée par les experts internationaux qui ont examiné notre système d'innovation.

Les signataires de la présente proposition de résolution rappellent donc les principaux enjeux qui sous-tendent leur démarche et demandent au gouvernement:

1. Un moratoire sur les réformes

À n'en pas douter, la Belgique est un pays complexe et la répartition des compétences en matière de recherche scientifique devrait être soumise à une évaluation externe afin d'en mesurer l'efficacité notamment au bénéfice des Régions et des Communautés, de leur essor et de leur développement, de même qu'à l'échelle du pays dans son ensemble.

Les auteurs pensent qu'il serait utile d'évaluer à nouveau le système d'innovation belge et de comparer les résultats de cette étude, menée sur des bases objectives et internationales, avec des propositions figurant dans l'accord de gouvernement.

Il semble en effet évident qu'aucune décision ne peut être prise dans la précipitation dans des domaines qui engagent à ce point les générations futures.

2. Il serait souhaitable de maintenir, au niveau fédéral, un outil de coordination et de financement de la recherche fondamentale. C'est particulièrement essentiel pour assurer l'intégration de la communauté scientifique belge dans les réseaux internationaux et en particulier européens.

Rappelons que l'audit international réalisé en 2011 recommandait, à cet égard, de garder les PAI.

3. La nécessité d'objectiver la création d'une Agence spatiale interfédérale

L'annonce de la création d'une Agence spatiale belge s'inscrit aussi dans la logique de la suppression des outils fédéraux de recherche scientifique. Certes, il n'y a pas encore ici de véritable transfert de compétences - il est simplement question d'impliquer les Régions dans la gestion de cette agence déjà qualifiée d' "interfédérale". Mais pour quels motifs?

Jusqu'ici, la recherche spatiale était exclusivement gérée par le Fédéral, à la satisfaction des opérateurs.

de operatoren. België bekleedt binnen het Europees Ruimteagentschap een strategische plaats: met een jaarlijkse inbreng van 200 miljoen euro is ons land het vijfde belangrijkste lid van dit agentschap, na Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Italië. De inzet is niet gering: het agentschap heeft een jaarlijkse omzet van 530 miljoen euro en zorgt rechtstreeks voor 4 000 banen.

Er is veel kritiek gekomen op het plan om die efficiënte strategie te hervormen door een Interfederaal Ruimtevaartbureau op te richten, zowel uit wetenschappelijke hoek als uit de betrokken economische kringen. Aan dit plan is geen enkele studie, geen enkele audit en geen enkel overleg met de sector voorafgegaan.

Het enige dat luidens het recente advies van de Inspectie van Financiën zou vaststaan, is het hoge prijskaartje dat aan die structuur zal hangen, zonder dat daar echter een meerwaarde tegenover staat.

In dit advies wordt tevens gewezen op de wankel grondslag van het plan en wordt een nefaste tendens voorspeld die niet strookt met de wens van de regering om de federale overheidsdiensten te rationaliseren: de omzetting van onderzoeksmiddelen in beheersmiddelen.

Het zou onaanvaardbaar zijn een dergelijke hervorming op een drafje door te voeren.

Om komaf te maken met de malaise die deze zeer strategische sector in haar greep heeft, vragen de indieners van dit voorstel van resolutie aan de regering om aan te geven welke meerwaarde een dergelijk ruimtevaartbureau kan hebben ten opzichte van het huidige systeem, en in dit verband het advies van de sector te vragen; in dat advies zou ook de hypothese van een status-quo aan bod moeten komen.

La Belgique occupe une position stratégique au sein de l'Agence spatiale européenne: notre apport de l'ordre de 200 millions d'euros par an nous positionne en tant que cinquième État membre de cette agence, derrière l'Allemagne, la France, la Grande-Bretagne et l'Italie. L'enjeu est considérable puisque qu'il représente un chiffre d'affaires annuel de l'ordre de 530 millions d'euros ainsi que 4 000 emplois directs.

Le projet de réformer cette stratégie performante en créant une Agence spatiale belge a été largement contesté, tant par les milieux scientifiques que par les milieux économiques concernés. Il ne repose sur aucune étude, sur aucun audit, sur aucune concertation avec le secteur.

Le seul élément qui serait inévitable, au terme de l'avis rendu récemment par l'Inspection des Finances, c'est le coût important que générera cette structure sans que pour autant l'on puisse s'assurer de la plus-value de celle-ci.

Cet avis a en outre relevé le manque de fondement du projet et prédit la funeste conversion de crédits de recherche en crédits de gestion, conversion qui est pourtant contraire au souhait du gouvernement de rationaliser les administrations fédérales.

Opérer une telle réforme à la légère serait inadmissible.

Pour mettre fin au malaise qui plane sur ce secteur hautement stratégique, les auteurs de la présente proposition de résolution demandent au gouvernement de préciser la plus-value qu'une telle agence pourrait apporter par rapport au système actuel et de solliciter l'avis du secteur à cet égard, avis qui devrait également porter sur l'hypothèse d'un statu quo.

Olivier MAINGAIN (DéFI)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. gelet op de versnippering van de bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek over de Federale Staat en de deelstaten;

B. overwegende dat die versnippering van bevoegdheden in wetenschappelijke kringen echt voor problemen zorgt, wat meer bepaald tot uiting is gekomen in een petitie van 31 maart 2015 aan de federale regering, waaronder meer dan 17 000 handtekeningen werden geplaatst;

C. gelet op de absolute noodzaak om tot een kritieke massa te komen als men voor onderzoeksprogramma's van een zekere omvang in zijn opzet wil slagen;

D. gelet op het belang van de stabiliteit van de al tot stand gebrachte vertrouwensrelaties tussen de partners die deelnemen of eerder hebben deelgenomen aan onderzoeksprogramma's in het kader van de interuniversitaire attractiepolen (IUAP's);

E. gelet op de goede resultaten van de samenwerking tussen de universitaire teams van ons land;

F. overwegende dat ook — een zeer vruchtbare — samenwerking tot stand is gekomen met buitenlandse onderzoekers;

G. gelet op de internationale faam die de betrokken onderzoeksteams al hebben verworven;

H. overwegende dat de IUAP's een betere integratie van het Belgisch onderzoek in het Europese en mondiale onderzoek mogelijk maken;

I. gelet op de uitstekende verhouding tussen de investeringen in de IUAP's en het rendement ervan;

J. overwegende dat de IUAP's in de lijn liggen van de internationale aanbevelingen van Technopolis (het Vlaams Centrum voor wetenschap en technologie): interregionale samenwerking, verhoging van de uitgaven voor onderzoek en betere integratie van het wetenschapsbeleid;

K. overwegende dat er geen geloofwaardig alternatief is;

L. overwegende dat het noodzakelijk is om een middel te behouden dat op federaal vlak wetenschappelijke

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. considérant l'éclatement des compétences en matière de recherche scientifique entre l'État fédéral et les entités fédérées;

B. considérant que cet éparpillement de compétences pose de réels problèmes aux milieux scientifiques, préoccupation notamment exprimée par une pétition transmise au gouvernement fédéral le 31 mars 2015, et comportant plus de 17 000 signatures;

C. considérant l'importance que revêt la nécessité de rassembler des masses critiques en vue de mener à bien des programmes de recherche d'une certaine envergure;

D. considérant l'importance de la stabilité des relations de confiance déjà établies entre les partenaires qui participent ou ont déjà participé à des programmes de recherche dans le cadre des PAI (Pôles d'attraction interuniversitaires);

E. considérant les bons résultats de la collaboration entre les équipes universitaires du pays;

F. considérant le fait que la coopération s'est également développée avec des chercheurs étrangers, et ce de manière très fructueuse;

G. considérant la visibilité internationale déjà acquise par les équipes de recherche concernées;

H. considérant le fait que les PAI permettent une meilleure intégration de notre recherche dans la recherche européenne et mondiale;

I. considérant l'excellent rapport entre l'investissement et le rendement que présentent les PAI;

J. considérant le fait que les PAI s'inscrivent dans les recommandations internationales formulées par Technopolis (Centre flamand des sciences et de la technologie): coopération interrégionale, hausse de dépenses en recherche et meilleure intégration de la politique scientifique;

K. considérant qu'il n'existe pas d'alternative crédible;

L. considérant qu'il y a lieu de maintenir un instrument permettant, au niveau fédéral, la coopération

samenwerking en samenwerking tussen onderzoekers in België mogelijk maakt voor programma's inzake fundamenteel onderzoek, zoals het ook nodig is een en ander op federaal vlak te financieren;

M. overwegende dat de relevantie van de oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau niet is aangetoond;

N. overwegende dat met het oog op de oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau geen overleg is gepleegd met de betrokken wetenschappelijke en economische kringen, en dat de Inspectie van Financiën een negatief advies over dat project heeft uitgebracht;

O. overwegende dat alvorens een hervorming uit te voeren waarvan de gevolgen nadelig zouden kunnen zijn voor de organisatie van het onderzoek in ons land – en dus ook voor de gemeenschappen en gewesten –, men eerst zowel het huidige systeem als de geplande hervormingen moet evalueren;

P. overwegende dat die hervormingen een weerslag hebben op de toekomstige generaties, in die zin dat ze het potentieel aan innovatie en aan steun voor de economie van ons land zouden kunnen ondermijnen;

VERZOEKT DE FEDERALE REGERING:

1. op federaal vlak een instrument te behouden tot coördinatie en financiering van netwerken voor fundamenteel onderzoek, met de bedoeling dat dit instrument operationeel wordt tegen eind 2017;

2. objectief na te gaan of de oprichting van een Interfederaal Ruimtevaartbureau noodzakelijk is, via een kosten-batenstudie waarbij ook een vergelijking wordt gemaakt met de bestaande structuur; met de betrokken sector (de wetenschappelijke en industriële kringen) op basis van de hiervoor vermelde studie overleg te plegen; en, zo er geen studie komt of zo die studie geen positieve conclusies oplevert, af te zien van dit Interfederaal Ruimtevaartbureau;

3. het hele regeringsprogramma inzake wetenschapsbeleid aan een moratorium te onderwerpen tot een nauwkeurige analyse van het huidige systeem en een evaluatie van de voorgestelde maatregelen zijn uitgevoerd, in voorkomend geval door een internationale instelling.

3 maart 2016

scientifique et les collaborations entre chercheurs au niveau belge pour les programmes de recherche fondamentale, de même qu'il y a lieu de financer ceux-ci à ce niveau;

M. considérant que l'opportunité de créer une Agence spatiale belge n'a pas été démontrée;

N. considérant l'absence de concertation avec les milieux scientifiques et économiques concernés par la création d'une Agence spatiale belge, et l'avis négatif de l'Inspection des Finances sur ce projet;

O. considérant qu'avant de mettre en œuvre une réforme dont les conséquences pourraient être néfastes pour l'organisation de la recherche dans notre pays, au détriment des Régions et des Communautés, il y a lieu d'évaluer tant le système actuel que les réformes envisagées;

P. considérant que ces réformes engagent les générations futures en ce qu'elles pourraient mettre à mal le potentiel d'innovation et de soutien à l'économie de notre pays;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL:

1. de maintenir au niveau fédéral un outil de coordination et de financement de réseaux de recherche fondamentale, afin qu'il soit opérationnel d'ici à la fin 2017;

2. d'objectiver la nécessité de créer une Agence spatiale interfédérale par une étude comparative de type coût/rendement par rapport à l'organisation actuelle; d'organiser une concertation avec le secteur concerné (les milieux scientifiques et industriels) sur la base de l'étude précédemment évoquée; et, à défaut – ou à défaut de conclusions positives –, de renoncer à ce projet d'Agence spatiale belge;

3. d'imposer un moratoire sur l'ensemble du programme du gouvernement en matière de politique scientifique jusqu'à ce qu'une analyse précise du système actuel et une évaluation des mesures proposées aient été accomplies, le cas échéant, par un organisme international.

3 mars 2016

Olivier MAINGAIN (DéFI)
Véronique CAPRASSE (DéFI)